

BOER, WAT ZEG JE VAN MIJN KIPPEN?

ONTWIKKELINGSDOELEN EN EINDTERMEN

Het is wetenschappelijk bewezen dat muziek een effectief middel is om taal te stimuleren. We leggen daarom vooral de focus op muziek. Afhankelijk van welke verwerkingsopdrachten je kiest, komen er nog andere eindtermen aan bod. In deze lessuggestie leggen we verder de klemtoon op het filmpje en het klasgesprek.

ONTWIKKELINGSDOELEN

MUZISCHE VORMING

- 2.1 - De kleuters kunnen klanken, geluiden, stilte en stemmingen in beluisterde muziek ervaren en herkennen.
- 2.2 - De kleuters kunnen ritme in beluisterde muziek en liedjes ervaren, herkennen en nabootsen.
- 2.5 - De kleuters kunnen met plezier een toenemend vermogen tot experimenteren en improviseren ontwikkelen met klank, stem of instrument.
- 3.3 - De kleuters kunnen met een creatief stem- en taalgebruik expressief reageren en belevenissen uitbeelden.
- 4.1 - De kleuters kunnen spontaan meebewegen op muziek.
- 4.4 - De kleuters kunnen waargenomen klanken omzetten in beweging.
- 5.4 - De kleuters kunnen bewuster luisteren en kijken naar de hoeveelheden geluiden en klanken en zeer eenvoudige audiovisuele boodschappen.
- 6.3 - De kleuters kunnen vertrouwen op hun expressiemogelijkheden en durven hun eigen expressiestijl tonen.
- 6.4 - De kleuters kunnen respect betonen voor uitingen van leeftijdgenoten, behorend tot de eigen en de andere culturen.

TAAL

- 1.3 - De kleuters kunnen een mondelinge, voor hen bestemde boodschap, ondersteund door beeld en/of geluid, begrijpen.
- 1.6 - De kleuters kunnen de bereidheid vertonen om naar elkaar te luisteren en om zich in te leven in een boodschap.
- 2.2 - De kleuters kunnen spreken over ervaringen of gebeurtenissen uit de eigen omgeving of over wat ze van anderen vernamen.
- 2.7 - De kleuters kunnen in een gesprek met een eenvoudige maar relevante vraag of met commentaar reageren.
- 2.12 - De kleuters zijn bereid om eigen gevoelens en verlangens op een persoonlijke manier uit te drukken.
- 2.13 - De kleuters beleven plezier in het gebruiken van taal en het spelen met taal in concrete situaties.

EINDTERMEN

MUZISCHE VORMING

- 2.3 - De leerlingen kunnen openstaan voor hedendaagse muziek, muziek uit andere tijden, andere landen en culturen.
- 2.4 - De leerlingen kunnen genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuwe muzikale spelideeën of andere aanverwante expressiewijzen.
- 2.5 - De leerlingen kunnen vanuit het eigen muzikaal aanvoelen praten over het zingen en het musiceren.

TAAL

- 1.8 - De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van, hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in: een discussie met bekende leeftijdgenoten.
- 2.1 - De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze: aan leeftijdgenoten over zichzelf informatie verschaffen.
- 2.5 - De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden.
- 2.6 - De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen, die begrepen wordt door leeftijdgenoten.

MOGELIJKE LINKEN MET ANDERE VAKKEN

KLEUTERS

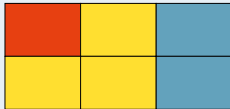
KIPPEN KNUTSELEN - Je kunt op heel wat leuke manieren aan de slag gaan om kippen te knutselen. Google met de zoekterm 'kippen knutselen' en je vindt meteen heel wat inspiratie. Bv. door wattenschijfjes dubbel te plooiën (dit is het lijfje), uit rood papier een kam te knippen, zwarte stipjes vormen de oogjes en je kunt de pootjes er zelf onder tekenen!

KOM UIT JE KOT - Ga op zoek naar kippen in je buurt! Misschien is er wel een vriendelijke buur waar je eens mag gaan kijken met de kinderen.

BOUWEN - Verzamel eierdozen en laat de kinderen daarmee zelf aan de slag. Ze kunnen bijvoorbeeld proberen om een kippenhok in elkaar te boksen met de dozen.

REKENEN - Kleur kippeneitjes in verschillende kleuren. Teken in een schema hoe de kinderen de eitjes in de eierdozen (2 rijen van telkens 6, 12 ... eieren - afhankelijk van de moeilijkheidsgraad) moeten leggen. De kinderen leggen na met de gekleurde eitjes.

Bijvoorbeeld:

LAGERE SCHOOL

WISKUNDE/WO - Er zijn heel wat leuke wetenschappelijke proefjes die je met de kinderen kan uitvoeren. Daarbij leren ze tevens ook een stappenplan lezen.

Op deze website kan je alvast leuke ideeetjes verzamelen: www.proefjes.nl/zoeken/ei

Ontdek zo het antwoord op deze vragen:

- Hoe krijg je een ei in een fles?
- Kun jij een ei van het ene naar het andere glas blazen?
- Kun je een ei stuk knippen?
- Hoe weet je of een ei gekookt of rauw is?
- Kun jij een ei rechtop zetten zonder het te breken?
- Hoe maak je zelf een windeï?

WISKUNDE - optellen en aftrekken met eieren en eierdozen

LEZEN - de eiwoorden uit een verhaal/lied/gedicht laten halen of herkennen wanneer je prenten aanbiedt (van bv. een geit, een trein ...)

WO

- de voedingsdriehoek - waar bevindt het ei zich hier? Meer informatie: www.gezondleven.be/themas/voeding/voedingsdriehoek
- de cyclus van ei tot kuiken. Neem ook hier een kijkje: schooltv.nl/files/PROGRAMMA/Basisonderwijs/DeBuitendienst/Van_ei_tot_kuiken.pdf
Via YouTube vind je ook leuke filmpjes over kuikentjes die uit het ei komen. Bv. www.youtube.com/watch?v=KDNw1fCrYb8 en www.youtube.com/watch?v=eAjORP12o-s

MATERIAAL

- Kleurplaat kippen / haan
- Schaar, kleurtjes of stiften
- Pen of potlood

VOORAF

Het filmpje wordt gebracht door Jumi en Klaas van De Appelmoesband. Maar er zijn nog meer leden die bij de band horen! Je vindt de profielen en leuke weetjes over deze kanjers op de website www.appelmoesband.be. Neem zeker een kijkje samen met de leerlingen.

Wil je het lied nog eens herbeluisteren met meerdere instrumenten erbij? De Appelmoesband zong het lied nog eens voor jullie in. Klik op het audiofragment op de website en zing naar hartenlust mee. Ken je de tekst niet zo goed? Geen probleem. We zorgden voor een liedjstekst, die je vrij kan afdrukken.

Op de website vind je verder ook al het materiaal om, na het bekijken van het filmpje, talig aan de slag te gaan. Deze intro's en outro's werden mee bedacht door het Centrum voor Taal en Onderwijs, zodat de taalstimulerende voor- tijdens- en na-activiteiten ook echt onderbouwd zijn.

Bovendien vind je op de website nog meer taalstimulerende activiteiten en lesvoorbereidingen uitgewerkt door de Provincie (Vlaamsbrabant.be). Zeker ook een aanrader om daarmee op een later tijdstip aan de slag te gaan!

Rechtstreekse verwijzing naar het materiaal: www.vlaamsbrabant.be/nl/onderwijs-en-vorming/educatief-aanbod/taalstimulering-nederlands-muzische-vorming#:~:text=Hoe%20stimuleer%20je%20het%20gebruik,%2C%20beelden%2C%20drama%20en%20beweging

Zij stellen zich vragen bij en reflecteren over taal en taalgebruik in concrete situaties:

- discrimineren van klanken en woorden;
- ritmische aspecten van taal en rijmen;
- intonatie en mimiek in relatie tot gevoelens, boodschap uitgegeven door Pelckmans uitgeverij. In het boek vind je het verhaal achter het verhaal. Grappig en zeer mooi om uit (voor) te lezen en naar te kijken. Bovendien vind je daar ook nog meer activiteiten gekoppeld aan het boek en aan het lied.

PRAKTISCH

Tijdens het filmpje heb je de kans om even op de 'pauzeknop' te drukken. Je bepaalt zelf of je dit tijdens het bekijken van het filmpje toepast of nadien. In deze handleiding vind je een leidraad om met de kinderen in gesprek te gaan of iets anders interactiefs te doen.

De eindopdracht is telkens gedifferentieerd en staat ook in deze handleiding meer uitgebreid toegelicht. Al het materiaal is te vinden op de website van De Appelmoesband.

VERLOOP

VOOR HET LIED

Vertel de kinderen dat jullie gaan luisteren naar een liedje over een boer, een haan en zijn kippen. Je polst even wie het lied al kent:

- Over welk lied zou het gaan? (*Boer, wat zeg je van mijn kippen?*)
- Wie heeft er thuis kippen? Of wie zag er al eens kippen? En een haan?
- In het lied wordt gevraagd: 'Hebben ze dan geen mooie veren?' Wat zijn veren? Welke dieren hebben veren? Klopt het dat een kip en een haan mooie veren hebben?
- Wijs de kinderen erop dat in de natuur de mannetjes vaak de mooiste kleuren hebben. Weten de kinderen ook waarom? (*Omdat ze zo de aandacht van de vrouwtjes willen. Zo willen de vrouwtjes liever bij de mannetjes zijn en samen een nestje bouwen.*)

Je geeft enkele leuke weetjes mee over kippen:

- Het is de meest voorkomende vogel op onze aarde. Er zijn drie keer zoveel kippen als mensen!
- Eigenlijk is een kip een bosdier. Ze zitten graag in een boom, op een tak. Zo zitten ze veilig en hoog boven de grond voor roofdieren.
- Een kip heeft kleine oogjes, maar ziet meer kleuren dan een mens!
- Kippen kunnen goed met elkaar praten. Wij horen misschien alleen maar 'tok' (of wat zegt een kip volgens jullie?) maar ze hebben heel wat verschillende soorten 'toks'. Eentje om elkaar te zeggen dat er eten is en eentje wanneer ze blij zijn. En ja, zelfs eentje wanneer ze verliefd zijn en zoveel meer.
- Kippen houden erg veel van de zon.
- We denken misschien dat kippen dom zijn, maar dat zijn ze niet. Ze hebben een heel goed geheugen!
- Heel wat kippen leven in slechte omstandigheden. Ze zitten de hele dag in een veel te klein hok en worden enkel gehouden voor hun eitjes. Ze zien nooit zonlicht (en ze houden er net zoveel van). Er zijn organisaties die zich inzetten voor een beter leven voor kippen!

FILMPJE BEKIJKEN

Je bekijkt samen met de kinderen het filmpje.

Wanneer er op de pauzeknop wordt gedrukt, kun je ervoor kiezen volgende spreekopdracht uit te voeren met de kinderen. Je kunt deze activiteit ook op een later tijdstip inplannen.

VRAAG // HOE KRAAIT EEN HAAN IN JOUW TAAL?

Dieren maken in alle talen andere geluiden. Ze lijken natuurlijk wel op elkaar. Maar het is niet eenvoudig om een geluid om te zetten in een taal. Probeer het zelf maar eens.

- Een krakende trap;
- Een bord dat valt;
- Een stoel die over de vloer schuift ...

Soms plakken we er iets op dat we kennen uit de strips of dat we leerden van onze ouders. Bv. een auto die toetert: TOETTOET of TUUTTUUT ... (Probeer ook eens met andere voertuigen.) Binnen onze verschillende dialecten vind je al heel wat verschillen, dus het zal je niet verwonderen dat er over de landen heen ook andere klanken worden gebruikt om bepaalde geluiden na te bootsen.

Probeer het nu met de kinderen ook maar eens voor een haan. Welk geluid maakt een haan volgens de kinderen? En in andere talen die ze kennen?

Voer deze opdracht eveneens uit voor andere dierengeluiden. Probeer het eens voor ...

EEN VARKEN - EEN EEND - EEN HOND - EEN KA - EEN KOE ...

Niet alleen de geluiden verschillen, ook de woorden zijn anders (vaak wel met gelijkenissen).

Bv. **Gatto-kat-chat-cat**

Er zijn ook enkele websites waar je kinderen uit verschillende landen aan het woord hoort over de dierengeluiden in hun eigen taal. Je vindt deze vlot op het internet.

Je kan een kijkje nemen op deze website:

metrotaal.be/content/4-de-klas/1-een-veilig-en-positief-klasklimaat/af_dierengeluiden.pdf

EINDOPDRACHT

Na het bekijken van het filmpje praat je kort even na.

- Wat vonden de kinderen leuk aan het filmpje? Wat vonden ze minder leuk?
- Was het grappig of spannend?
- Schrokken ze van iets?
- Wat blijft hen zeker bij? ...

Ga na of de kinderen de eindopdracht hebben begrepen. Het materiaal voor deze opdracht kun je op de website vinden.

OPDRACHT BIJ 'BOER, WAT ZEG JE VAN MIJN KIPPEN?'

Kleur de kippen en de haan in met de mooiste kleuren.
(Uitdaging: probeer het zo echt mogelijk na te maken!)
Geef iemand een pluim voor iets wat hij/zij goed kan, goed deed, goed in is ...
Bv. iemand die erg lief is, iemand die goed kan luisteren of iemand die goed kan zwemmen ...

VOOR DE JONGSTE KINDEREN:

- Laat hen tekenen waarvoor ze iemand een pluim geven.
Neem een groepje kinderen bij je die het moeilijker hebben met de opdracht.

Bedenk eerst:

- Wie zal ik een pluim geven?
- Wat kan deze persoon goed? Wat is er zo bijzonder aan hem/haar?
- Hoe zal ik dit tekenen?

VOOR DE OUDERE KINDEREN:

- Kinderen die al kunnen schrijven, kunnen schrijven (al dan niet ondersteund met een bijbehorende tekening)
- Je kunt ervoor kiezen om de prenten uit te knippen en deze te gebruiken of je kiest ervoor om de kinderen zelf een pluim te laten tekenen en deze te laten uitknippen. Let op: dat klinkt eenvoudiger dan het is.

Bedenk eerst:

- Wie zal ik een pluim geven?
- Wat kan deze persoon goed? Wat is er zo bijzonder aan hem/haar?
- Hoe kan ik dat in één zin noteren? Welke woorden moeten er zeker in? Maak gebruik van een volzin.

Bijvoorbeeld: Ik geef jou een pluim omdat je lief voor me bent. Ik geef jou een pluim omdat je zo goed kan zwemmen ...

VEEL APPELMOES-PRET!

www.appelmoesband.be